

Hea lugeja,

Täna jõuab sinuni AGA hilissügisene kliendileht, mida võib seekord pidada juubelihõnguliseks. Septembrikuus sai Eesti AGA 20-aastaseks ning saame end uhkusega nimetada taasiseseisvunud Eesti üheks vanimaks ettevõtteks.

Oma ligikaudu 90 töötajaga tahame olla teie jaoks see kindel ja usaldusväärne partner, keda võite sõbraks pidada ning kellega koos töötamine loob teie ettevõttele lisaväärtust.

Kuulumine globaalsesse Linde kontserni annab meile võimaluse tuua teieni viimased uudised Läänemere esimese veeldatud maagaasi terminali kohta. Samuti tutvustame seekordses lehes mitmeid innovaatilisi tooteid, millest osad saame teile täna juba pakkuda, mõned neist jõuavad teieni lähitulevikus.

Tahame veelkord tänada kõiki, kellega aastate jooksul koostööd oleme teinud ning soovime senise eduka koostöö pikaajalist jätkumist!

Andrus Laur
Eesti AGA tegevjuht

Eesti AGA sai 20-aastaseks

16. septembril 2011 möödus 20 aastat päevast, kui Eesti taasiseseisvumisaja teise ettevõttega registreeriti AS Eesti AGA. Täna on AGA Eesti juhtiv tööstus- ja meditsiinigaaside tootja ning müüja ligikaudu 4000 aktiivse kliendi ning 29 teeninduspunktiga üle Eesti.

AGA (lühend sõnadest *Aktiebolaget Gasaccumulator*) rajati 1904. aastal Gustaf Daléni poolt Rootsis. Eestis on AGA kolm tähte tuntud juba 1908. aastast. 1920. aastal asutati toona-ses Revalis (Tallinn) AGA esindus ning aasta hiljem tütarfirma Eesti AGA. Esimeseks maailmasõjaks oli AGA piki Eesti rannikut püstitanud rea atsetüleenmajakaid, mida varustas AGA oma Eestis paiknev atsetüleenitehas. 1940. aastal ettevõtte natsionaliseeriti, mille tõttu katkes tegevus 50 aastaks.

Eesti taasiseseisvumise järel 1991. aastal olid Eesti AGA äritegevuse käimalükkamisel eestvedajaks soomlased. Esimene

gaasi müügiga tegelev teeninduspunkt avati Tallinnas Peterburi teel, kus algselt oli valuutana kasutusel vaid Soome mark. Teeninduspunktide võrk kasvas kiiresti ning 1990-ndate lõpus oli teeninduspunkte üle Eesti ligikaudu 40.

Alates 2000. aastast on AGA omanikuks maailma juhtiv tööstusgaasi- ja tehnoloogiaettevõtte Linde Group, millel on ligikaudu 50 000 töötajat 100 maailma riigis. Täna töötab Eesti AGA-s ligikaudu 90 töötajat.

Nutikas lahendus

Kuivjää – keskkonnasõbralik kiire jahutaja ja puhastaja

Kuigi kuivjää peamiste kasutusalaadena teatakse toiduainete jahutamist ja säilitamist, saab seda lisaks rakendada nii eriefektide tegemisel, kui määratud pindade keskkonnasõbralikul puhastamisel.

Kuivjää valmistatakse vedelast süsinikdioksiidist, mis kiirelt rõhu alt vabastades muutub süsihappelumeks. Sellest pressitakse kokku kuivjääplokid, -viilud või -graanulid. Kuivjää on lõhnatu ja maitsetu ning muutub soojaga kokku puutudes gaasiks, haihtudes täielikult jälgi jätmata.

Mida soojem on keskkond, seda kiiremini kuivjää sublimeerub ehk muutub tahkest gaasiliseks. Toatemperatuuril seisab kuivjää mitu tundi, spetsiaalses vahtplastkassis aga paar ööpäeva.

Järg lk 3

Uus toode

AQVIA® mulliveemasin

Mõned aastad tagasi tõi AGA Eestisse WasserMaxx vee gaseerimise aparaadi, mida kõnekeeles tuntakse mulliveemasinana. Mulliveemasina abil saab valmistada kodusel teel värsket gaseeritud vett ja seda soovi korral maitsestada erimaitsete kontsentratsioonidega.

Täna oleme astumas sammu edasi ja esitleme uut Rootsis valmistatud AQVIA® mulliveemasinate sarja. AQVIA® mulliveemasinate sarja kuuluvad roostevabast terasest Exclusive-mudelid ning valgest kvaliteetsest plastikust Balance-aparaadid, mida saate peagi osta nii AGA teeninduspunktides kui kõikidest Euronics'i kauplustest üle Eesti.

Vee gaseerimiseks kasutatakse AGA 425-grammist süsihappegaasi ballooni, millest piisab ligikaudu 60 liitri vee gaseerimiseks. Gaasiballooni tühjenemisel saab tühjad ballooni täis balloonide vastu vahetada samuti AGA teeninduspunktides ja Euronics'i kauplustes.

Häid maitseelamusi!

→ Lugege lisa veebilehelt www.aqvia.com.

Linde gaasiuudised

- Läänemere ümber elab 52 miljonit inimest, kuid juba praegu on ligikaudu 42 000 km² merest liigitatud surnud mereks. Rahvusvahelise Merendusorganisatsiooni (IMO) sõnul on tegemist tõsise keskkonnanalase probleemiga.
- Viking Line tegeleb täna aktiivselt selle nimel, et reisipraamidel kütusena kasutatava nafta asendataks juba lähitulevikus veeldatud maagaasiga. Üks praam on juba tellitud ning selle kasutuselevõtmist on oodata järgmise aasta algul.

Läänemere esimene veeldatud maagaasi terminal

Suve alguses avati Rootsis Nynäshamnis Läänemere esimene veeldatud maagaasi (LNG) terminal, millel on oluline tähendus Rootsi tööstusele ja keskkonnale. Veeldatud maagaas on keskkonnasäästlik alternatiiv naftale ja veeldatud naftagaasile.

Üha rangemaks muutuvad nõuded keskkonnakaitsele ja kallid saastekvoodid on tõstnud keskkonnaküsimused enam fookusesse ning see sunnib otsima uusi ja alternatiivseid lahendusi. AGA on Nynäshamnis veeldatud maagaasi terminali teinud läbi aegade suurimaid investeeringuid, kuhu veeldatud maagaas saabub laevaga Norrast ning veetakse sealt kontsentreeritud kujul tsisternautodega laiali üle kogu Kesk-Rootsi.

Veeldatud maagaasi terminali mahutavus on 20 000 m³. Gaas on viidud veeldatud olekusse ning seda hoitakse jahutatuna temperatuuril -162°C, mis teeb ta ruumala 600 korda väiksemaks ning seega majanduslikult otstarbekamaks. Et tegemist on Läänemere esimese omalaadse terminaliga ning gaasijuhtmetest sõltumatu, on see kaasa aidanud mitmete tööstuste tegevuse kohandamisele uutele ja keskkonnasäästlikele arengusuundadele.

Üheks taoliseks ettevõtteks on Stockholm Gas, kes on asendanud olemasolevas gaasivõrgustikus vana „linnagaasi“ veeldatud maagaasiga, mis tähendab seda, et 70 000 leibkonna söök valmib nüüd õhuga segatud maagaasi abil.

Ka Arlanda lennujaam on üles näidanud initsiatiivi keskkonnanahoiu osas. Lennujaamale on kehtestatud CO₂ piirmäärad, kus lendude maht sõltub heitgaaside hulgast – mida vähem heitgaase, seda enam lende on lubatud. Samuti peavad 2011. aasta lõpuks kõik Arlanda lennuvälja teenindavad taksod olema keskkonnahoidlikud.

Nynasi rafineerimistehas läheb järk-järgult üle veeldatud maagaasile, et toota keskkonnahoidlikumat vesinikku, mis on vajalik spetsiaalõlide valmistamiseks. Seoses ülemineku-ga veeldatud maagaasile prognoosib Nynas CO₂ heitmete vähenemist 50 000 tonni võrra aastas.

Mis puutub teistesse maismaal liikuvatesse transpordivahenditesse, siis on Linde välja töötanud veeldatud maagaasi tanklate süsteemi ka kaugsõiduautodele, mille esimesed tanklad valmisid Rootsis juba 2010. aasta lõpus. Sügisel esitles Volvo kahe kütusega töötavat metaan-diiselmootorit, mis tekitas turul kohe väga suurt huvi.

Ohutus

Heeliumi ja väävelheksafluoriidi sissehingamine võib põhjustada lämbumist

Heeliumi (He) ja väävelheksafluoriidi (SF₆) naljaviluks sissehingamine, et vastavalt kõrget või madalat häält teha, võib olla eluohtlik. Hääl muutumine on tingitud sellest, et heeliumi või väävelheksafluoriidi sattumine kõrisse muudab häälepaelte võnkesagedust.

Sissehingatud heelium surub kopsudest välja hapniku ning see võib viia teadvuse kaotuse, lämbumise ja sealt edasi juba äkksurmani. Lämbumine toimub ilma igasuguste hoiatusnähtudeta, sest erineval hapnikust ei tekita heelium hingamisrefleksi.

Väävelheksafluoriidi korral seisneb lisaks hapniku kopsudest väljasurumisele oht selles, et gaas jääb tänu raskusele

kopsudesse ning teda ei ole sealt normaalse hingamise teel võimalik väljutada. Sissehingatud väävelheksafluoriidi mõju on sama, mis heeliumi puhul.

Rõhutame, et heeliumi või väävelheksafluoriidi kasutamine ei kujuta mingit ohtu juhtudel, kui neid kasutatakse sihipäraselt ning ohutusnõudeid silmas pidades. Seetõttu soovitame neid gaase kasutada vaid selleks ettenähtud otstarbel ning hoiduda nende sissehingamisest.

Kui keegi on heeliumi või väävelheksafluoriidi sissehingamise tulemusel kaotanud teadvuse, tuleb kannatanu viia koheselt värske õhu kätte ja kutsuda kiirabi. Hingamise seiskumisel tuleb teha kunstlikku hingamist.

- Heelium (He) on õhust seitse korda kergem, lõhnatu, mittemürgine, mittetuleohtlik ning täiesti inertne gaas, mis ei reageeri teiste ainetega. Heeliumi kasutatakse näiteks keevituses kaitsegaasi komponendina ja õhupallide täitmisel.
- Väävelheksafluoriid (SF₆) on õhust viis korda raskem, mittemürgine, mittetuleohtlik, värvitu ja lõhnatu gaas. Väävelheksafluoriid leiab kasutust näiteks voluringi, jaotla, alajaama ja ülekandeliinide isolatsioonivahendina.

Gaasi ABC

Hapnik – hädavajalik elus ja töös

Hapnik, mida sageli võrdsustatakse hingatava õhuga, ei olegi õhu peamine koostisosa. Kui lämmastiku osakaal õhus on 78%, siis hapnikul 21%. Hapnik on lõhnatu ja värvitu gaas, mida leidub kõikjal meie ümber – sellega on tihedalt seotud nii hingamine, kõdunemine ja mädanemine, aga ka metallide korrosioon, põlemisprotsessid ja umbes 80% tehnoloogilistest protsessidest. Hapnikku saadakse väga madalal temperatuuril veeldatud õhust eraldamise teel.

Tööstuslikult kasutatakse hapnikku mitmete metallitööde juures nii keevitamiseks, gaas-, laser- ja plasmalõikamiseks, kuumutamiseks, jootmiseks, õgvendamiseks kui karastamiseks.

Omadused

- Värvitu, lõhnatu, maitsetu õhust raskem gaas (suhteline tihedus 1,1, õhul 1)
- 1 liitrist vedelast hapnikust saab ca 840 liitrit gaasilist hapnikku
- Keemistemperatuur -183°C
- Lahustuvus vees 40 mg/l
- Avastajad: Carl Wilhelm Scheele (1772), Joseph Priesley, Lavoisier (1774)

Mida suurem hapnikusisaldus, seda madalam on aine süttimistemperatuur. Kui õhus on hapnikku kaks korda tavapärasest rohkem, on põlemiskiirus normaalsega võrreldes kümnekordne. Nii võivad paljud õhus mittepõlevad materjalid hapnikus või hapnikuga rikastatud õhus süttida. Alal, kus kasutatakse hapnikku, on keelatud suitsetamine ja lahtise tule kasutamine. Rõhu all olev hapnik võib põhjustada õli ja rasva süttimise. Pärast suure hapnikusisaldusega ruumis viibimist tuleb riided hoolikalt tuulutada.

Gaasloikamisel oksüdeerib hapnikujuga lõigatavat materjali, tekitab põlemiseks vajaliku soojuse ning eemaldab lõikejäljelt põlemisjääd. Gaaskoorimisel sulatab hapniku-põlevgaasileek töödeldava pinna ning lõikehapnik eemaldab sulametalli.

Hapniku-põlevgaasileeki võib kasutada erinevatelt pindadelt rooste, värvi, rasva ja tolmu eemaldamiseks. Leekkoorimiseks ja -puhastuseks kasutatakse koos hapnikuga erinevaid põlevgaase.

Toiduainetööstuses kasutatakse hapnikku laialdaselt gaasikeskkonda pakendamisel. Hapnik takistab kala, liha ja meretoodete värvi muutumist ja mürke eraldavate anaeroobsete mikroobide kasvu.

Hapnik on oluline ka kalakasvatases, kus vee hapnikuga rikastamine võimaldab tõsta kalakogumi tihedust. Vee õige hapnikutase mõjutab kalade kasvamist ja söögi omistamist ning aitab vähendada kalade vastuvõtlikkust nakkushaigustele.

Hapnik on olulisel kohal ka heitvee käitlemisel, kus ta on kasutusel reovete analüüsimiseks.

Hapnik on asendamatu abimees ka meditsiinis: seda kasutatakse intensiivravivis ja anesteesias, samuti kodustes hapnikuaparaatides.

Linde Healthcare'i uudised

Nööp ja hapnik

Tekst: Marek Strandberg, Nööbi peremees

Nööp on mu tütre koer. Elus ei tea iial, kellel ja kuidas tervisega veab või ei vea. Nööbil ei vedanud. Kõige väiksemana pesakonnas oli ilmselt vaktsiiniannus see, mis tema immuunsüsteemi valvsaks muutis. Nii valvsaks, et omaenda vere punaliblekdi ei pääsenud selle eest.

Aneemikust Nööp oli määratud lahkuma. Et hapnik kudedeni jõuaks, andsid kordi talle pikendust suurtelt koertelt saadud vereülekaned. Paraku ei aidanud ka see. Võõra vere rakud lagunesid mõne nädalaga ja oma verelooma oli jätkuvalt aeglasem kui kiirus, millega punaliblek lagunesid.

Kui inimeste hapnikuravi kõrvkõigilike närvihädade ja kehveresuse puhul on Eestis teada-tuntud, siis sarnase tehnoloogia kasutamise kogemus koduloomade puhul puudub. Koos Katrin Ildla ja Kaarel Korseniga saigi ette võetud sellise katsekambri* ehitamine. Kasutusse läksid laboris kasutusest välja jäänud, kuid terved rõhuventiilid, Keroplastilt annetatud korjanduskasti poolsfäärid, AGA gaasirõhumootjad ning nädala-paariga oli rõhukindel kamber valmis.

Dr. Starast Nööbi ja rõhukambriga

Kümme survestatud hapnikuga tehtud raviseansi on Loomade kiirabikliinikus dr Ain Starasti valvsa käe ja mõtte all võimaldanud loobuda traumeerivatest ja riskantsetest vereülekanetest ning Nööbi elujõud on taastumas. Abi on saanud teisedki elukad, kuid kambri väiksuse tõttu on nii mõnigi peresõber jäänud ravita ja pidanud lahkuma. Hapniku rõhuravist on abi nii raskelt paranevate haavade, tugevate traumade kui ka muude sõberelukaid tabavate hädade eest.

→ AGA meditsiiniline hapnik CONOXIA® on kasutusel nii kliinilises kui koduses hapnikravis.

→ Et Eesti loomakliinikutes oleks selliseid kambreid, alustas Eestimaa Loomakaitse Liit annetuste vastuvõtmist selliste kambrite juurdeloomiseks. Lugege lähemalt www.loomakaitse.eu.

* Hapniku rõhukamber ehk barokamber on raviinkubaator elusorganismide raviks, mis sisaldab tavapärase ~21% õhus sisalduva hapniku asemel ~100% hapnikku. Täiendav hapnik lahustub veres ja organismis, mis parandab organismi ainevahetust ning immuun- ja kaitsemehhanisme.

Kuivjää – keskkonnasõbralik kiire jahutaja ja puhastaja

Algus lk. 1

Kasaskantav „külmik“

Juhul kui energiaallikas puudub, toimib kuivjää külmakastis tõhusalt külmikuna. Näiteks piknikul või reisil olles püsivad kaasa võetud toidud kuivjää abil tunde värskena. Kui jäätisefirmad kasutavad seda oma toodete transportimiseks, siis lennukites asendab kuivjää külmkappi. Sügavkülmikut sulatades ei sula külmutatud toiduained üles, kui panna need kuivjääga täidetud anumatesse.

Udufektid meelelahutusüritustel

Kuivjää kasutatakse ka toidu efektseks serveerimiseks või dekoratsioonideks. Spetsiaalsesse Fun Cup klaasi paigutatav kuivjäägraanul tekitab sellele kokteili valades maagilise auru.

Kemikaalivaba kuivjääpuhastus

Veel üheks kuivjää kasutusala on puhastamine CRYOCLEAN® meetodil. Pindu puhastatakse samal põhimõttel nagu liivapritsi, kuid pinnale pritsitakse liiva asemel kuivjäägraanuleid. Kuna see puhastusmeetod on täiesti kuiv, sobib see hästi materjalidele, mille puhul ei tohi kasutada vett, lahusteid, liiva vm pinda rikkuvaid aineid, olgu see õli, rasv, liim, tahm, värvained (grafiti), tolmu või kummi- ja plastmassijäänused. Kuivjäägraanuleid puhutakse tugeva õhusurve abil suure kiirusega puhastatava pinna suunas, et raskesti eemaldatav mustus eralduks.

Kuivjääpuhastus on keskkonnasõbralik, kuna ei kasutata kemikaale ega muid pesulahuseid. Kuna kuivjää aurustub

peale puhastusprotsessi, ei tekita puhastus ei heitvee ega liivapritsi jääkliiva jääke. Võrreldes liivaga on jäägraanulid pehmed, mis võimaldab nendega puhastada ka pehmemaid pindu.

Valesti kasutamisel ohtlik

Kuivjää temperatuur on tavalisest jääst oluliselt madalam (-79°C), mistõttu tuleb selle kasutamiseks järgida erinõuded. Selle käsitlemisel tuleb alati kasutada kaitsekindaid, kuna otsene kontakt nahaga (kättevõtmise, suhupanek) võib põhjustada külmakahjustusi.

Ühest kilost kuivjääst tekib aurustumisel ca 530 liitrit süsihappegaasi, seega ei tohi kuivjää hoida kinnises ruumis, keldris või sõiduauto salongis. Samuti ei tohi kuivjää sisaldavaid kaste hermeetiliselt sulgeda: gaasikindlas nõus tekib kuivjää aurustudes kõrge rõhk, mis võib kasti purustada.

→ AGA müüb kuivjää 3- ja 16-millimeetrise graanulitena ettetellimisel Maardu (Vana-Narva mnt 28a) ja Tartu teeninduspunktis (Vasara 56).

Teeninduspunktide uudised

Värskendatud teeninduspunktide veebiotsing

Oleme AGA koduleheküljel muutnud teeninduspunktide otsingumootori kasutamise mugavamaks ja käepärasemaks. Asula nime otsingusse sisestamisel saate nimekirja lähimatest teeninduspunktidest, kus lisaks detailsele informatsioonile teeninduspunktide kontaktide ja lahtiolekuaegade kohta avaneb veebikaart täpse asukohaga, mis võimaldab planeerida teekonda teie asukohast teeninduspunktini.

→ Uuri lähemalt www.aga.ee veebikaardilt.

Uued tooted

GENIE® innovaatiline gaasiballoon

Aasta lõpus hakkab AGA Skandinaavia-maades pakkuma uutset ja kergekaalulist GENIE® gaasiballooni, mis on mõeldud argooni ja lämmastiku jaoks.

Võrreldes terasballoonidega on GENIE® ballooni tootesarja eeliseks see, et oma suure mahutavuse ja 300-baarise täiterõhu juures on ta kergem ning seetõttu kergesti teiseldatav. GENIE® gaasiballooni on mugav kasutada näiteks keevitustöödel, mis nõuavad ühes kohast teise liikumist.

Koostiselt on GENIE® uuendusliku ja ergonomilise konstruktsiooniga, koosnedes süsinikkiudümbrise ja terasvoodriga surveanumast, mida ümbritseb tugev ilmastikukindlast ja taaskasutatavast kõrgtihedast polüeteenist (HDPE) kest.

Balloonile on sisse ehitatud digitaalne näidik ning rõhuregulaator. Näiteks argooniballoonil on võimalik näha, mitu minutit keevitamisaega on veel jäänud.

→ AGA pakub Skandinaavias GENIE® balloone kahes suuruses – 10- ja 20-liitristena.

→ Eestis GENIE® balloone veel ei pakuta, kuid toome need teieni peagi.

PROSAVER® regulaator kaitsegaasile

Uus PROSAVER® regulaator on integreeritud säästufunktsiooni ja vooluhulgamõõturiga regulaator, mis alandab ballooni gaasi rõhku kahes etapis, tagades seeläbi väga ühtlase ja stabiilse gaasivoolu MIG-, MAG- ja TIG-keevituseks.

Regulaatori töö rõhk on 2,5 baari ja võimaldab reguleerida gaasi vooluhulka vahemikus 2-30 l/min. PROSAVER® regulaatorit soovitatakse kasutada keerukamatel keevitustöödel, kus kvaliteet, täpsus ja säästlikkus on väga olulised. Gaasi pealevoolu hulga vähendamisel keevitustsükli algul saab kaitsegaasi säästa, mis tagab ökonoomsema keevituse.

Suurim gaasisääst saavutatakse gaasivooregulaatoriga keevitustsükli, kus on vaja teha palju lühikesi keevitustsüklusi. PROSAVER® on eelkõige välja töötatud ja kohandatud kasutamiseks MISON® kaitsegaasidega, aga töötab ka argooni ja argoonisegudega.

→ Küsige lisainformatsiooni PROSAVER® regulaatori kohta oma AGA kontaktisikult.

NEMO® PLUS kasutusvalmis gaasiballoon

Põhjamaades on AGA turule toonud uue gaasiballooni NEMO® PLUS, mille näol on tegemist nõueteise põlvkonna ballooni, kuna sellel on sisseintegreeritud regulaator.

Integreeritud regulaatoriga ballooni saab kiiresti töövalmis seada ning kuna regulaatori paigaldamist ei toimu, jääb ära nii võimalik gaasikadu ja rõhu kõikumine, kui transportimisel või seismisel tekkiva mustuse sattumine väljapuhkevassse.

Balloonid on äratuntavad sinise kaitseklipi järgi. Ballooni küljes on ka rõhuindikaator, mis näitab ballooni rõhku ka siis, kui regulaator on suletud.

→ Eestisse jõuab NEMO® PLUS lähiaastatel.

AGA töötaja

Urmas Mäemets – AGA pikaajalisim töötaja

Maardu täitejaama juhti Urmas Mäemetsa võib pidada AGA raudvaraks. Urmas on töötanud AGA-s ligikaudu 20 aastat.

Urmas tuli ühena esimestest töötajatest AGA-sse ajal, kus tegelda tuli paljude parajasti vajalike töödega alates kauba tellimisest, lõpetades logistika korraldamisega. "Kuna Eestis tol ajal gaasitäitejaama ega -tootmist ei olnud, tuli gaasi järel käia Soomes," vaatab Urmas ajale põnevusega tagasi.

Urmas nimetab taasiseseisvumisjärgset aega suureks kohanemise ja õppimise ajaks, sest plaanimajandusest tulnuna tuli töö käigus end kiiresti kurssi viia turumajanduse uute reeglitega, mis lõi omakorda palju uusi väljakutseid. Huumoriga meenutab Urmas, kuidas AGA soomlasest tegevjuht õpetas eestlasi telefonile vastama ning pidas väga halvaks tooniks, kui keegi kõnele „hallooga“ ja ennast tutvustamata vastas.

Esimesed gaasikoormad toodi Soomest Eestisse kohale merekonteinerites, mida alguses ladustati Lasnamäel Betooni tänaval. Gaasimüügi edenedes oli otstarbekam hakata balloone ise täitma ning 1993. aasta alguses alustati Kadaka tee täitejaamas hapniku- ja süsihappegaasi balloonide täitmisega.

Kadaka teel tegutseti neli aastat ning kui see peagi üha kasvavate mahtude tõttu kitsaks jäi, valmis 1997. aastal AGA

Maardu täitejaam. Urmas nimetati täitejaama juhatajaks ning peab seda ametit tänaseni.

„Maardu täitejaamas täidame hapniku, süsihappegaasi, lämmastiku ja segugaasi (CO+N₂) balloone ning valmistame kuivjää. Parimatel aastatel oleme täitnud kuni 15 000 ballooni kuus. Tänapäevaks on need arvud mõnevõrra vähenenud, kuna oleme kasutusele võtnud kõrgema rõhuga 200-baarised balloonid,“ kirjeldab Urmas Maardu täitejaama tänast tegevust.

Vabal ajal tegeleb Urmas jõudumööda spordiga – mängib

tennist või sõidab jalgrattaga. Suveti kasutab võimalust käia kalastamas ning reisimas. Eksootilisematest riikidest on Urmas külastanud Indiat, Hiinat ja Taid. Urmase pojad Marek (22) ja Marko (26) on juba täisealised ning tegelevad õpingutega.

Peamise põhjusena, miks Urmas end AGA-ga nii kaua on sidunud, toob ta välja selle nooruslikud ja töökad kolleegid, keda pika aja jooksul on hästi tundma õpitud nii tööalaselt kui väljaspool tööd. Lisaks tööle on mitmete kolleegidega sõidetud nii rattarallit, suusatatud kui sporti tehtud juba üle kümne aasta.

AGA toetab

30 000 õhupalli!

20. augustil oli Eesti Vabariigi taasiseseisvumise 20. aastapäev. Kuna ka AGA sai tänavu 20-aastaseks, saime seda üritust kaudselt tähistada koos Eesti rahvaga.

Tallinna Lauluväljakul toimunud kontserdiga „Vabaduse laul“ tähistas Eesti rahvas kahte olulist sündmust – 20. augustil möödus 20 aastat Eesti iseseisvuse taastamisest ning Tallinn kannab 2011. aasta kultuuripealinna tiitlit.

AGA aitas ürituse „lennukatele“ ideedele kaasa heeliumiga, mille abil täideti 30 000 valget õhupalli. Vaatamata sellele, et algselt plaanitud ürituse üllatuslik kulminatsioon 30 000 heade-soovide-õhupalli samaaegne taevasselaskmine ei õnnestunud seoses lennuameti ettekirjutusega, pakkusid õhupallid rõõmu kümnetele tuhandetele üritusel osalejatele.

Uuendatud ohutusjuhised ja -kaardid

Oleme oma koduleheküljel uuendanud gaaside ja kemikaalide ohutusjuhiseid ja ohutuskaarte, viies need vastavusse Euroopa Liidu uusimate regulatsioonidega.

Ohutusjuhised on dokument, milles on välja toodud informatsioon põhiliste gaaside ja gaasiballoonide ohutu käsitsemise ja hoidmise kohta. Ohutuskaart sisaldab informatsiooni kemikaali koostise, omaduste, tähiste, kasutusala, samuti inimese tervisele ja keskkonnale sisalduvate ohtude, kõrvaltoimete ja ohutu käsitsemise kohta.

Ohutust silmas pidades on kõigil gaasidega kokku puutuvatel inimestel kohustuslik ohutusjuhiste ja -kaartidega tutvuda ja nendel kirjeldatud reeglitest kinni pidada.

→ Vaata lähemalt www.aga.ee → Ohutus → Ohutusjuhised ja www.aga.ee → Ohutus → Ohutuskaardid.

Uued müügi- ja renditingimused

Alates 1. septembrist 2011 kehtivad AS Eesti AGA uued müügi- ja renditingimused.

Tingimuste uuendamine on seotud nende ajakohastamisega. Uued tingimused hakkavad kehtima nende lepingute kohta, mis sõlmitakse pärast uute tingimuste kehtimahakamist ja ei too klientidele kaasa lisatoiminguid.

Uued müügi- ja renditingimused on kättesaadavad kõigis Eesti AGA teeninduspunktes ning AGA veebileheküljel aadressil: www.aga.ee/myygingimused ja www.aga.ee/rendingimused.